

ՏԵՐ ԵՆ ՏՆՈՐԷՆ
 Ե. ԹՈՐՈՍՅԱՆ
 ԱՄՍԱԿ ԺԱՄ ՈՂ ԵՆ Ե. ՔՄԱՆ ՓՈՐԱՅ ՈՂՋ
 ՊԵՏԻ Է ՈՂՂՆԵԼ ԿՅՆ
 ՏՏՈՐԻՆ. ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԲՐԱՂԻ
 ԳԱԶԻՐԷ (ՓՈՒՍՏ և ԵՊՐԱՅԻՆ)
 E. TOROSSIAN
 Directeur du journal arménien
 ARCHALOUICE
 LE CAIRE (Égypte)
 Poste-restante

ԱՐՇԱԼՈՅՍ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱՉԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԶՈՐԵԲՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՔԱՄԱՆՈՐԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
 ԵՒ ՊԵՏԻ Է ՈՂՂՆԵԼ ԿՅՆ
 ՏԱՐԵԿԱՆ, ՈՂՂ ԴԱՏԻՆ. 60
 ԿԵԿԱՄԱՆԵՅ 35
 ՕՏԱՐ ԵՒ ԿՐԵՆԵ
 ՏԱՐԵԿԱՆ ԶՐԱՆԿ 20
 ԿԵԿԱՄԱՆԵՅ 12
 ՔԱՄԱՆՈՐԵՆԱԳՐՈՒ ԿԱՆԱԿ Ե
 ԵՒ ՊԵՏԻ Է ՈՂՂՆԵԼ ԿՅՆ
 ԽՈՐԱԳՐՈՒՅԻՄԱՆ ՈՂՂՈՒԱԾ
 ԳՐԱՐՔԻՆԸ ԵՆ ԵՆ ՏՈՐԻՐ:
 ԱՉԳՐԱՐՈՒԹԻՒՆ
 ԿԱՆԱԿՆԻ ՎՃԱՐԵԿԻ ԵՆ

ՎԵՐՉՆԱԳԻՐ

ԱՆՂՂԵԱԼ

ԳԱԶԻՐԷԻ ԱՉԳ. ՎԱՐՉ. ՔԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՒԹԻՆ

Պէնք եղած օրինաւոր դիմումներն ընթացեալ են, պաշտօնավարութեան օրերէն Ձեր վրայ մնայած քանի մը ամսական պակասներուն գանձմանը համար:

Հարկ չ'մնար ըսել թէ՛ այս պատճառաւ Ձերիցս նորին վստահութեան Տիրան փառայի ալ դիմած եմ պատշաճ միջոցներով և գոհացողիչ պատասխան մը ստացած չեմ:

Գիտնալով որ ալ անկէ վերջ իմ սպասումներս դարձեալ ապարդիւն պիտի մնան, ներկայ վերջնագիրս կուղղեմ Ձեզ, ազգարարներով որ, եթէ մինչև թուականէս մէկ ամիս իմ օրինաւոր պահանջներուս Ձեր կողմէ գոհացում չ'տրուի, ստիպեալ եմ անդարտութեան վճռոյն դիմել, և այս պահուն ամեն բարոյական պատասխանատուութիւն ժողովոյդ վրայ կը ծանրանայ: քանի որ գոք միայն Ձեր կրիչ պատճառաւ կուղղեք նորանալ իրաւունք մը, որ ազգային մտնկաւորներուս քրտնաջան աշխատութեանց փոխարէնն է:

Իրաւ է թէ՛ գոք ազգային սնտուկին վճարած ամսականներով վարձուած փաստաբանի միջոցաւ ինքզինքնիդ պիտի պաշտպանեք ու Ձեր քնակն ոչինչ պիտի տղւտէ և ես իմ ներք սնտուկէս պիտի հոգաւմ դատակնն ծախքերս, սակայն այդ ամէն մտածումները թող չեն տար ինձ, որ ես իմ արդար իրաւունքներս Ձեր անտղի կիրքերուն և անարդար մտածմանց զննմանից մ'ալ արդարութիւնը և ուղղութիւնը սիրենք:

ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՕՐՄԱՆԵԱՆ

(ԿԸ ՀՐԱՔԱՐԻ)

«Փան» քաղցրի Յ Ապրիլ թիւոյն մէջ հետեւեալը կը կարդանք:
 — Ահաւասիկ այն նամակին բնագիրը, կ'ըսէ «Փան», զոր Հնչակեան կուսակցութեան Կ. Պօլսոյ մասնաճիւղը՝ ձեկ օրինակ Օրմանեան Պարթարքին և մէկ օրինակ ալ

Հայոց ազգային ժողովոյ Ատենապետ Արթին փառա Տատեանին ուղղած է:

«Արքեպիսկոպոս Օրմանեանը նորէն ինչ հրատարակեալ տուած է հայոց պատրիարքութենէն և Ձեր վստահութիւնը զայն և տառնել տալով համար նորէն իւր դերը կրակրուի խաղալ»:

«Երբէք ազգային Մահամազբութիւնը և ինչ եկեղեցոյն օրէնքները այնքան չեն բռնաբարուած, երբէք հայ ազգը պիտեք ան չէ՛ հալածուած ու տարապաճ և ոչ ալ այնքան արիւնախանձ կերպով տանջուած, որքան Օրմանեանի պատրիարքութեան և Ձեր վստահութեան Ատենապետութեան ժամանակ»:

«Հետեւաբար Հնչակեան յեղափոխական գոմիքին պարտականութիւն կ'զգայ ներկայեւ Ձեր վստահութեան կանխաւ իմացնել թէ՛ վճարած է Օրմանեանը պատրիարքութենէն և Ձեր վստահութիւնն ալ ազգային ժողովոյ Ատենապետութենէն հեռացնել, հակառակ պարագային մէջ մահուան պատիժ պիտի գործադրուի թէ՛ Ձեր վստահութեան եւ թէ՛ Օրմանեանի պատրիարքին վրայ»:

«Գոմիքին միւկոյն ժամանակ պարտականութիւն կ'զգայ կանխաւ իմացնել Ձեր վստահութեան թէ՛ և թէ՛ այս նամակը մէջտեղ ելլէ, կամ հաղորդուի և կամ դժբաղդ ազնիւ գէմ՝ հալածանքներ և տանջանքներ սկսին, մենք Ձեր վստահութիւնը պատասխանատու պիտի բռնենք և մահու պատիժը պիտի գործադրուի Ձեր վրայ»:

ՄԱՆՈՒ. — Եթէ «Փան» այս գրածները ստոյգ են, ուրեմն կամ Օրմանեան կամ Տատեանի փառ պէտք է որ հաղորդած ըլլան վերոգրեալ նամակին օրինակը ըսել է Գոմիքին պարտականութիւն պիտի զգայ իր սպասուելիքը դժբաղդի:

Ն Ա Մ Ա Կ

ԱՌ ՀԱԹ ԵՐԻՏՅԱՍԱՐԻՍ

(Շար. տե՛ս «Արշալոյս» թիւ 71)

Կնոջ աչքերը խիստ վարժ են գտնելու մէջ մի անհատի սկար կողմը կուգէ հաւատարմեալ այս ունայնատէր երիտասարդին որ ճիշդ զինքը վնասելու համար նա փողոց ելած է թէ որչա՛փ կը զիրէ զինքը թէ կը ճիւղայ անոր գեղեցկութեան և ստանկան կերպարանքին վրայ թէ ար-

դէ՞ ինչ առաջին տեսութեամբ անոր սիրահարած էր. անոք են շողակրատութիւնները՝ որով այս անմիտ երիտասարդը կը հրապրուի Բայց այսչափով չ'գոհանայ՝ համոզական խօսքերը իրարու կը յաջորդեն հեղեղի մը նման: Անոր առջեւ կը պարզէ ախ հաճելի ժամեր որ պիտի անցունեն միտանող իրեն սեռեակը ըմպելիներուն մի քանի տեսակները իրենց կը սպասեն. անքող նսնեակը անուշահոտութեամբ կը բուրէ կարածները զէ դարձեալ համոզական ոճով կ'ախարհորուած են. հայան հեշտալի և գրգռուուն անկողիքը. ԳՈ՛՛՛: Երբ զատուի և մահաշուկ կը հիշեն այս փաստերը. իր գլխուն մէջ կուտ մը խելամոռութիւն մեծեցող երիտասարդը պիտի պատասխանէ խորտարհամարնանքով մեզ բոցաշունչ զարթոյթով մահաշուկ մեզի յիմար երիտասարդը որ այնչափ վստահութիւն ունենայ կը կարծէր իր անձին վրայ կը զիջանի առանց ճիւղի:

Անհիմա դիտէ՛ զայն որ կ'երթայ կնոջ ետեւէն գէպի կործանումս:
 Վարժի իմաստասէրը կը նմանցուծն այն երիտասարդը գապանքանոց գացող արջամիտ: Որչա՛փ արտասուէ է տեսնել ոչխար որ անպիտան կը պատեն կիր ցոյց տալով անոր, կամ յետագ կը վարեն խարաղանի հարուածներով: Անիկա կը մտնէ սպանդանոց ինչպէ՛ս երիտասարդը կը մտնէ բողանոց. երկուքն ալ չեն գիտեր թէ՛ ետեւծուղակ կայ շարուած իրենց հոգոյն համար: Արջամիտ գրգռող հանդիսականը կ'իմանան, բայց մտրու կա բողոքին անզգայ է. կը խորհի միայն այն ժամանակաւոր հաճոյքին վրայ գոր իրկէ կը խոնջեցողուի: Արժ. գոմիք չ'չարտեր այս անասանս:

Մտաբերեցէք այն գերադէպ զնայէ՛ որ իր կենաց ճգնաժամը պիտի ըլլայ այս անոր հարուածող զինքը զիտապատ ձերկը պիտի տպապարէ ծախալի Բայց, ապա՛ զ, սպանդանոց գացողն անզգայ արջամիտ չէ՛ անպիտան արջամիտ մը փարդկային էակ մը, զնուտի կեանք մը որ իր մէջ կը պարունակէ մի շատ հարստականութիւններ: Կիքայէ՛ առանց վարձներու գրեթեւ ժամանակացած շողորթ լեղուի մը ազդեցութեան տակ: Անարգ մահուան մը համար չ'ստեղծուեցաւ նա, անոր հոգեկան և մտաւորական ազնիւ կարողութիւնները հոգ արք դժոխային վայրին մէջ ողջանալու համար ջ'չնորձուեցան:

Բայց կնոջ տունն առաջնորդող ծախան դա՞ն ուղարկ է. ճոն իր քոթը գնդը այրեալ չ'կրնար ետ բաշխու պիտի շարունակէ անվստահութեանը ներկու պիտան. բայց հուժկու բազուկներ անոր պարանոցին շուրջը կը փաթաթուին և անքող շուն չեն զինք վա՛ր, վա՛ր, վար. անկախախող տեսիլներ անոր աչքերը կ'զբաղեցունեն, խիղճը կը մթալի յուզեալ զգացմանց մտախտուղին մէջ, և քանտուկանութիւնը կ'ազատանայ իր զանաւոր այս արք:

Միայն մէկ բողոք և. անա կը բզբուի ստուկաւ լիցաւէ մը որ կը հեպեւի ցոփութեան ուրիշ, նողկանք և զգուանք իր առաւօտ կիտոյայ եւ կը տեսնէ մերկապարանոց անց դարձելի բաները որ հրապուրեթէին զինք նախընթաց երկրորդ թիւն է այս գառն ճաշակը բերնին մէջ ինչ միտուտիկ ևւ կապարագոյն ևն այտերն որ այնչափ գեղեցիկ և սիրուն թուեցան իրեն գերազարդուած

երեւակայութեան և նետը մինչեւ անոր լրեարդը կը ծակէ»։ Ֆիզիքական ցաւերուն վրայ կ'աւելնայ նուազագոյն անպատմելի զգացում մը։ Կողմնակի վրայ ճնշող թշուառութիւն մը եւ մահուան երկիւղ եւ սարսափ մը։

Ելլեմ եւ փախչիմ այս զգուշի տունէն որ մեռած մարդերու ոսկորներով սփռուած եւ անոնց թափառող հոգիներուն հծծիւնովը լեցուած կը թուի։ Բայց ինչ է այս։ Կարող չեմ փախչիլ, թուշնի մը պէս որոգայթէն բռնուած եմ որ կը զարնէ իր թեւերը վանդակին երկու կողմերուն եւ ընդունայն կը փորձէ թռչիլ։ Կակուղ առաձգական ցանցը տեղի կուտայ իր շարժումներուն բայց թող չտար որ փախչի։ Կարող չէ փախչիլ որովհետեւ եթէ յաջողի դուրս ելլել այս կորուսական դռներէն, վաղուան արեւը մարը չ'մտած նորէն պիտի բռնուի նոյն տիրող կիրքէն, անգիմադրելի մղում մը կրկին պիտի բերէ զինք այս վայրը։ Այդ անգամ զմայլման յափշտակութիւնը չունի, իրական թէ երեւակայան, այլ մարմալող եւ տանջող փսփսուքներ որ չեն յազենար։ Անուշանոտ իւզերուն բուրմունքը եւ գինիներուն տեսութիւնը կը յափրացունեն զինք, բայց տարբերութիւն չ'ընեն, պիտի վերադառնայ։

Յայնժամ կ'իմանայ թէ առաջին քայլը գոր առաւ՝ մահուան քայլն էր։ Երբ թակարդը մտաւ բաղը որոշուեցաւ եւ լոյսը թաղուեցաւ։ Տունն որ այնչափ գրաւիչ կը թուէր, թաղուն ճամբայ մըն է Տարտարոսը ասանգը։ Անշուստեանները որ այնչափ բերկրապատար դուարձութիւններ կը խօստանային, խոտորակի շաւղով մը դէպի գերեզման կ'իջնեն։

Բանինք կան այսօր որ այս շաւղին մէջ կը յառաջանան, իրենց ականջները խցած ամեն կերպ յորդորներու դէմ, քանին որ անալ չեն ուզեր իմպլոթեան խօսքին։ Մոռաց եւ ազգականաց խրատներուն քմծիծաղով մը կը պատասխանեն, բարեկամաց փաստերուն դէմ՝ բռնիկ հրամանները յատուկ կը նետեն։ Իրա՞ւ է որ առողջա դահական օրէնքները կը պահանջեն այս ստակայի մոլութեան գործադրութիւնը։ Կա՞ն բժիշկներ որ յանուն Գիտութեան եւ Առողջութեան կը հրամայեն կրիտասարգաց շնութեան գործել։ Կե՞ղծ բժշկութիւն, կե՞ղծ գիտութիւն։ Ընդհակառակը կարեքի՞ք է երեւակայել թէ երիտասարդ մը բողոքներով արտաթէտ ճախիններուն մէջ շրջագայելէն վերջը կարենայ պրծիլ ապահով։

Ազնիմն ինչ ընելու է այս պարագաներուն տակ։ Երբ խրատ ու յորդոր օգուտ չ'ընեն առողջութեան, մաքրութեան եւ սրբութեան դիմումները չ'ազդեն, ան ատեն միայն մէկ միջոց մը կը մնայ զայն փրկելու — ճամբիտ եւ սիրով եղած ամուսնութիւն։ Իրական եւ մարմնաւորած չարք մը բառնալուստեան ազդուագոյն միջոցը, նոյնպէս իրական եւ մարմնաւորած դարման մ'ըլլալու է։ Օտար կնոջ հրապոյրներէն փախչելու գերազոյն ճամբան կը գտնուի ճշմարիտ ամուսնական սիրոյ մէջ։ Ամուսնական սիրոյ եւ մտերմութեան մէջ կայ այնպիսի բերկրութիւններ, զորս ընդունայն կը փնտռուին վաւաշտ եւ մեղախից ճամբաներուն մէջ։

Աւր որ ամուսնութիւնը կանուխ ժամանակէ կ'սկսի եւ պատուաւոր եւ սուրբ կապ մը կը նշկատուի, ուր որ անիկա անշահախնդիր սիրոյ վրայ կը հաստատուի եւ ամբողջ հոգեկան եւ մտաւորական ի մի ձուլումն կատարելով կ'ըլլայ՝ ուր որ ճշմարիտ սիրոյ միսթիքական կիրքը գտնուած մնալու է։ Անապարտ կը պահուի, հոն՝ ընկերութիւնը ապականող եւ երկիրը եղծման հասցնող այս շարքէն ազատ են։

Աւրիմն փախէ՞ք, փախէ՞ք օտար կնոջէն եւ սպաստանարան գահէք ամուսնական սիրոյ մէջ։ Յիմարութիւն չէ՞ գահավէժի մը եզերքէն քայլելը, ցոյց տալու համար թէ կրնանք այսպէս ընել աւանց վար ինչալու։ «Մի՛ մտնար, մի՛ դպչիր, համը մի՛ աններ» է ապահովագոյն կանոնը։ Անսա՛ փորձառուներուն խրատին եւ որոնց գլխաւորն թերեւս նոյն ինքն Սողոմոն է։ Անիկա կուշում կ'ընէ ամեն դարու եւ երկրի երիտասարդութեան եւ կ'ըսէ։

Որդեակ իմ մտիկ ըրէ իմաստութեանս, եւ քու ականջք հանձարիս տուր։

Որ խոհեմութիւն պահես, եւ շրթունքդ դիտութիւն պահես, վասնզի օտար կնոջ շրթունքէն խորտի մղոր կը կաթի, եւ անոր քիմքը կակուղ է քան զիւր, Բայց անոր վախճանը օչինդրի պէս դառն եւ երկասայրի սուրի պէս արած է։ Անոր օտքերը մահուան կիջնեն, եւ անոր քայլերը դժոխքը կը հասնին։ Անոր ճամբաները փախտական են եւ չես կրնար զանոնք գիտնալ, որ չ'ըլլայ թէ կենաց ճամբան մտածես, Մ. Յ. Գ.

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Կացութիւնը երթալով կը գէշնայ Անգլիական բանակին համար։

Ժուլպէր եւ Բրոնտ Ժեր զօրավարներն միադրական դանդաղութեան յաջորդեց կառնադի գործունէութիւն մը, որուն մէջ կը տեսնուի երիտաւարը Պօթանին հոգին։ Ամեն կէտի վրայ Անգլիական բանակները կը հետապնդուին, կը նեղուին եւ կը յաղթուին. խեղճերը շունչ առնելու ժամանակ չ'ունին եւ միշտ արթուն են ունէ պատահականութեան դէմ։

Դեռ առաջին օրն էր որ յաջորդաբար երկու Անգլիական գնդեր թակարդի մէջ ինկան 3000 հոգիի մօտ մարդ եւ 7 թիւն դանօթ բոլոր ռազմամթերքներով՝ կորսուցուցուելով։ Բանի մը օր առաջ էր նոյնպէս որ պաշար տանող խումբ մ'ալ ամենայն ճարտարութեամբ իրենց լարուած թակարդին մէջ ինկաւ Պէթօմֆօնթայի մօտերը, եւ այս ամեն սքանչելի արարքներուն պատճառը կըլուար իրաւաբան Օլիվիէ, որ հարաւէն հիւսիս կը նահանջէր, եւ որուն դէմ զրկուեցաւ ճարտար զօրավար Ֆրէնչը, զայն գերեզմարելու համար, բայց անօրոտ։ Պօէր զօրավարը կըցաւ Պաստիժօլանտի լեռները կտրելով ազատիլ հետապնդումէն. երթալով ստուարացուց իր փոքրածիւ բանակը եւ յանկարծ փոխանակ շարունակ դէպ ի հիւսիս քալելու, եւ դարձաւ անակնկալ կերպով եւ վառեց Անգլիացիները, 15 տիւ պրանտէն, թագապաշտէն, Վօթըր-Վօթէն եւ այլ տեղերէն. լարեց երկու երեք թակարդներ ուր Անգլիացիք այնչափ մարդկորսնցուցին խնդանօթներով ու ռազմամթերքներով եւ ահա այսօր բոլոր Օրանտի հարաւակողմը կրկին գրաւուել յետոյ՝ Լորտ Ռօպըրթսն ալ իր գրաւած մայրաքաղաքին մէջ պաշարուած է։

Այսօր կ'իմանանք թէ Վէրները պաշարուած է, ուր ստակայի կռիւներ կը մղուին եւ ըսա հեռագրի «Վերջին լուրերը կը պակսին»։ Պօէր զօրավար Պանքս առջի օր նամակ մը զրկած էր, քաղաքին պահպան զօրքը անձնատուր ըլլալու հրաւիրելով, բայց մերժուած էր։

Պէթհուլին ալ վտանգի մէջ է եւ քիչ ատենէն դարձեալ պիտի կրնայ իր աէր զօրագունդերը տեսնել։

Յառկանչական դէպք՝ Վէրները պաշարողները, ճիշդ այն Օրանտիսթներն են, որոնց հնապանութիւնը կը հեռագրէր Էրտ Ռօպըրթս, միտնգամայն կասկածելով

անոնց յանձնած գէշ հրացաններուն վրայ։ Միֆքինկէն վերջին լուր չկայ։ Մարտ 27ին Պօէրները զօրեղ յարձակում մը ըրած էին, բայց պահակագունդը գերազոյն ճիգով մը կըցած էր զանոնք դարձեալ դուրս նետել իր պատնէշներէն։

Հիւսիսէն օգնութեան եկող Բլըմբը գնդապետը առջի շաբաթ օրէն Լօպպիի մօտ ետ մղուել էր, եւ ահա այն օրերն ալ կը լսենք թէ, գնդապետը յաջողեց է մինչ չեւ Ռամաթլապամա հասնելը։ Միֆքինկէն 16 մղոն հիւսիս — բայց դարձեալ ետ մղուել է կորսնցունելով 10 մեռեալ եւ 27 վիրաւորեալ։

Իսկ հարաւէն եկող զօրաբաժինը, միշտ ի վարընթօն անշարժութեան դատապարտուած է։ Դժբաղդ քաղաքը գրեթէ 6 ամսէ ի վեր պաշարուած է եւ աղատելու ալ յոյս չկայ։ Ահա այսօրուան օրս պատերազմին վիճակը կ'ազդուի իրենց վրայ։ Քրիւկէր նախագահը քանի մը շաբաթ առաջ յայտարարեց թէ Պօէրները իրենց կորսնցուցած բոլոր վայրերը պիտի գրաւէին 15 օրէն, աչխարհ քթին խնդաց. բայց կը տեղանենք թէ ճշմարիտ ռազմագէտ մ'է եղբոր որովհետեւ իր գուշակութիւնը կէտ առ կէտ գործադրուեցաւ։ Իսկ Մարաշախտիօպըրթան ալ՝ արջը չ'սպաննած մարթը ծախելու ելաւ, որովհետեւ իր հեռագրիներուն մէջ Օրանտի նախագահին համար ա'լ սկսած էր ex-president գրել, ինչ որ շատ ծիծաղելի է։

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

ՓԱՐԻՉ, 8 Ապրիլ. — Լօրտ Մէթուրնի գերիներուն մէջ բազմամիւ ֆրանսացիներ կան։ Հոս մեծ գրգռութիւն կը տիրէ, որ աւելցած է գնդապետ Վիլլըպուա-Մարէօյի մահուամբ։ Լուր կը շրջի Փարիզի փողոցներէն մէկուն իր անունը տալու նկատմամբ։

ՔԱՐ 9 Ապրիլ. — Պօէրները ամբողջ Օրանտի հարաւակողմի պղծիկ վայրերը զրտուած են։ Որոնք Անգլիացուց կողմէ պարպուած են։

ՔԱՐ 10 Ապրիլ. — Պօէրները երեկուրնէ ի վեր ուժգին կերպով Վէրներէ անգլիական պահակագունդին վրայ յարձակեցան։

ՔԱՐ 10 Ապրիլ. — Բլըմբը գնդապետը՝ որ Ռամաթլապամա կը գտնուէր, մարտ 31ին փորձած է Մէֆքինկի օգնութեան հասնել եւ 10 հոգի մեռեալ եւ 27 վիրաւորեալ վարսնցունելով ետ մղուած է։

ՊԼԵՕՄՅՈՆԹԱՅՆ 10 Ապրիլ. — 600 Պօէրներ Ռուքովիլը գրաւած են, ուրիշ աւելի մեծ զօրագունդ մը, որ մեծապէս մասամբ հնազանդութիւն յայտնած Օրանտեան Պուրկըրներէ կը բաղկանար, Սիթիֆիլտէն դէպի Վէրներ ուղղուած են, որ բոլորովին կողիացած է այժմ, բայց լաւ պարենաւորուած եւ հաստատուն կերպով պատնէշաւորուած է։ Յառաջապահները կրակը սկսած են։

ԱԼԻՎԱՅԼՆՅՈՐԹՅ, 10 Ապրիլ. — Երեք Պօէր զօրավարներ շատ մը թնդանօթներով եւ ՎիքթրուՄաքսիմիլ մը Վէրներէ վրայ

յարձակած են: Մինչև երեկ իրիկուն կատարի կռիւները տեւած են. յարձակումը թշնամին սկսած է. երկու կողմէն ալ ծանր կորուստներ կան:

ԼՈՆՏՐԱ, 11 Ապրիլ. — Թրանսիլվարի գերիները Ս. Հեղինէ հասած են:

ՊԷՐԼԻՆ, 10 Ապրիլ. — Ֆրանսուա-ժոզէֆ կայսրը Մայիսի 5ին պիտի հասնի և ներկայ պիտի գտնուի իր սանին, գահաժառանգ իշխանին, չափահասութեան համար տեղի ունենալիք արարողութեանց:

ԼՈՆՏՐԱ, 11 Ապրիլ. — Զրոյց կը ըլլի թէ Անգղիացիները Հերթաթոֆոնթայի մտերը պարտութիւն կրած են:

ՊԷՐՍՊԵՅՈՆԹՆԵՆ, 11 Ապրիլ. — Կաթաքը զօրավարը Անգլիա կը դառնայ: Զօրավար Զէրմայս 11րդ. զօրաբաժնին հրամանատարութիւնը ստանձնեց: Կիսաբաժնի շատ մը զօրավարներու փոփոխութեան կ'ապասուի:

ՆՈՒՆԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆԻՐ

ԿԻՊՐՈՍԻ ԿՐԹԱՐԱՆՈՐԲԱՆՈՅԻՆ

ՑՈՒՑԱՅ Բ.

Որբասիրաց Ընկերութեան Պատ. Գործադիր Ժողովն, Կիպրոսի Կրթարան-Որբանոցին ի նպաստ եղած նուիրատուութեանց գանձման հետեւեալ ցուցակը կը հաղորդէ մեզ ի հրատարակութիւն:

Ա. ցուցակի գումարն ըրշ. ողջ	1340
Մեծ. Տիար Մ. Սարգիս Մեյիքեան	487 50
" Տիար ք. Միհրան և Տիգրան եղբարք Արթիւնօֆ	200
" Տիար ք. Եղբարք Շահրոզեան	50
" Տիար Յարութիւն Ճէպէճեան	50
" Սարգիս Պիլլիլեան	20

Դուանքն է ըրշ. ողջ 2147,50

Ի դիմաց Գործ. Ժողովոյ Հայոց Որբասիրաց Ընկերութեան

Վ. Ատենաքարի Ատենապետ

Կ. ԵՐԶՆԿԱՑԵԱՆ Ա. Մ. ՊԵՐՊԷՐԵԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՔՕՐԷԱ. — Սէուլէն կը գրեն Թայլոզի. Ռուսիոյ ներկայացուցիչը վերջերս Քօրէական կառավարութեան Ալիսօն Բօէնթի մօտ ածուխի կայանի մը Ռուսական նաւային ընկերութեան թողութիւն խնդրած է. ծաբոնին բան մը ուղեւէ արգիլելու հա-

մար, ըզեր է նաև թէ՛ Քօլօտօ կղզոյն ո՛չ մէկ մասը պէտք է որ ուրիշ պետութեան տրուի:

Ապրիլ 1ին, անժանօթ պատճառներով՝ որոնք կասկածելի են, Պ. Բալլօֆ իր առաջին խնդրանքը փոխած է. հիմա Մաքսիմօսի մէջ ածուխի կայանի մը իրեն թողութիւն կուզէ, և միևնոյն ատեն Ռուսիոյ ներկայացուցիչը կը պնդէ Քօլօտօ կղզոյն ամբողջութեան պահպանման:

Յայտնի է որ, կըսէ անգլիացի թղթաւիցը, Ռուսիա Քօլօտօ կղզիին վրայ, որ ազգագիտական մեծ կարևորութիւն ունի, իրաւունք մը վերապահել կուզէ: Ռուսիոյ պահանջը ճաբոնական կառավարութեան կողմէն շատ մը առարկութիւններ պիտի յարուցանէ:

ՕՐԱՆԺ. — «Տէյլի Գրօնթըլ»-ի զինուորական քննադատը կը հաստատէ թէ՛ Անգլիացուց կողմէն Սևերու գործածութիւնը հիմա խոստովանուած է, և կը նախատեսէ թէ՛ այս միջոցը որ տկարութեան խոստովանում մ'է՛ն Անգլիացոց պիտի վնասէ, նոյն իսկ ընկերներուն միտքը պղտորելով:

Գնդապետ Բլլմըր, որ առաջ Սևերուն ծառայութիւնը մերժած էր, հիմա անշուշտ ընդունած է Գաֆրերու ծառայութիւնը, կարող սպիտակածորմներու նուազութեանէն:

ԱՆԳԼԻԱՎԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐ. — ՈւարՕՃԷԻՐ մինչև 24 մարտ Անգլիական կոչրուաներու ցուցակ մը կը հրատարակէ՝ որ այսպէս կը բաժնուի: Պատերազմներու մէջ կորուստ, 2586 մեռած, 9346 վիրաւորուած 3630 անյայտացած և գերի բռնուած, այսինքն 13462 հոգի: Պատերազմէ դուրս կորուստներ՝ 1239 մեռած, 1072 վիրաւորուած 2832 հիւանդ կամ ծառայելու անկարող, համագումար 5143 հոգի, ընդհանուր գումար 20605 հոգի:

L'Arménie ի Ապրիլ ամսաթիւնէն հետեւեալները կը քաղենք:

Պօլէն «Թայմըզ»-ի կը գրեն թէ պաշտական 8 կիներ աքտորուած են Տամատ Մահմուտ բաշայի մեքենայութիւններուն մասնակցած ըլլալուն համար:

Տամատ Մահմուտ բաշա ժընէլ գացած է, երիտանարդ թուրքերու մէկ բանախօսութեանը նախագահելու համար:

Օսման բաշա, Բլէյնայի հերոսը որ 1837ին Ամասիա ծնած էր, մեռած է ի Պօլիս:

Օրմանեան Պատրիարքը իր հրատարականք տուած է Սիսի կաթողիկոսի ընտրութեան ատեն թիւրք պատգամաւորին ցուցուցած ընթացքին առթիւ, Պահա պէյ ուղած է պատրիարքական ներկայացուցիչ Խապեան Սրբազանը չէզոքացնել և երկպառակութիւն յառաջ բերել: Պատրիարքը երկուրդ կանչուած է:

Թ. Ղ. Ա. Կ. Յ. ՈՒ Թ. Ի. Ի. Ն. Ե. Ր.

Պատ. Տնօրէն «Արշալույս»-ի ըմբռնող

ՏՈՒՏԵՆ ԱՍԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ մասին, Ձեր վերին երկու թիւերուն մէջ ըրած յայտարարութիւնը, պէտք է որ երկար խորհրդածութեան նիւթ մտաւարարէ ամեն անոնց, որոնք կուզեն գործ մը ունենալ և կամ պիտի քննարկուի ապրեցող մասնագիտութիւն մը ուսանիլ:

Ուրի երկիրներու մէջ ո՛րչափ ծխանոցներու ընկերութիւննից կազմուին եւ անոնց անդամները բազմապէս, սակայն թէ՛ մեր բնակած երկրին Գահիրէի Աղէքսանդրիոյ և բոլոր շրջակայից մէջ եւ թէ՛ Տար երկիրներ, ծխողները անհամեմատ շատ են, և առեւտրական ասպարէզին մէջ պիտի ծխախոտի տուրեւար ամենէն առաջին տեղը կը գրաւէ:

Ուրախաբար է տեսնել որ՝ ՏՈՒՏԵԱՆ ԱՍԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹ. նորահաստատ ծխախոտի գործարար իր պատրաստած ընտիր ծխախոտով եւ սիկարէթներով բոլոր յաճախորդներուն գոնուակութիւն պատճառած է, որոցմէ շատերը այժմէն սկի կը խոստովանին հրապարակաւ:

Ի հայց ինչի՞ մէջ կը կայանայ գաղանքը, ՏՈՒՏԵԱՆ ԱՍԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹ. գործարանին մէջ պատրաստուած ծխախոտներուն ազնուութեան և անմրցելիութեան ճ

Իս թղթակցութեանը բուն շարժաթիւք այդ պիտի ըլլայ եւ յիշուի կարծէ՛ ալ՝ որ շատեր ուշադրութեան արժեն այս կէտը:

ՏՈՒՏԵԱՆ ԱՍԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹ. ԱՍԼԱՆ պատրաստած ընտիր ծխախոտի և անուշահոտ սիկարէթներուն անմրցելիութեան դաղանքն է՝ բուն իսկ Տ. Կ. Տնօրէնը, որոնք մասնապիտակութեան է՝ եւ քաջ պիտէ ծխախոտներու տեսակները դասաւորել, կարգաւորել, զտել և որոշելու ըստ այնպէս պատրաստել անուշաբոյր ծխախոտը:

Միլիոնաւոր ծխամոլներ, որոնք իրենց խորունկ մտածումները սիկարէթի մոլորին կը յանձնեն, օգին մէջ որոնացնելու ու անուշին մէջ աներեւութացնելու համար, կը կարծէ՛ որ կատարեալ յաջողութիւն չ'պիտի մաղթեն ՏՈՒՏԵԱՆ ԱՍԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹ. նորահաստատ գործարանին, որը այնչափ խնամքով, իրենց խոր մտածումով այդ ընկերին, ազնիւ տեսալիները կը հայթայթէ:

Իսկ մինչև քարոզ անյաբօրէն ծխելու վարժուած հազարաւորներու պատկանելի թուում մէջ, ո՞վ մտածած է թէ ՏՈՒՏԵԱՆ ԱՍԼԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹ. ծխախոտի մեծ գործարանին նմանը հիմնել և յաջողութեամբ պատկուելու համար, անբաժնեղ է հենեալ պատրաստիչ (հարմարեմ) մը:

Մինչև քարոզ մեր մէջէն ո՞վ մտածած է ըսէ՛ք, այդ մասնագիտութեան վրայ, որ երկար տեղի մէջ ծոխապրուստ մը կրնայ ապահովել:

Ահաւասիկ թղթակցութեան շարժաթիւքը կը տեսնէ՛ք, որչափ յառաջադիմական է:

ՀԵՐՄԱՆ

Փարիզ, 5 Ապրիլ 1900

ՉԱՐԻՆ ՊԱՐԳԵՒԻՐ ՓԱՐԻԶ ՔԱՂԱՔԻՆ.

Ռուսիոյ կայսրը սքանչելի նուէր մը ըրած է Փարիզ քաղաքին, այդ պարգև կը ներկայացնէ Ֆրանսայի աշխարհացոյց տախտակ մը՝ որ յորձնուած է բարձր քանդակով (relief) որպէ՛ս գործածուած են գեղեցիկ և ազնիւ քարեր:

Գործը անգին հրաշակերտ մ'է՛, զոր Փարիզ բերաւ. երեկ չէ առջի օր, զօրավարն Մօսկովէնքօ, և որ ի ցոյց պիտի գրուի ցուցահանդիսին մէջ:

ԼԱ ՄԻԶՈՒՍԼ ԼԱՅՑ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՍԵՆԵՆ ՀԱՐՈՒՍՏԸ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐԵԱԼ ԴՐԱՍԱԳԼՈՒԻ ՄԻԼԻԱՐ 437 ՄԻԼԻՈՍ

Ապահովագրեալներուն կը բաժնէ ամենէն աւելի շահաբաժինները: Ապահովագրեալներուն արդէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԻԱՐ 480 ՄԻԼԻՈՆ որ գրեթէ աշխարհի ուրիշ որ և է ընկերութեան մէկ միլիար աւելի է: Ս. ԼԵՈՆԱՐ ընդհանուր ներկայացուցիչ ի Գահիրէ:

Աշխարհի մէջ գտնուող ուրիշ որ և է ընկերութեան աւելի երաշխաւորութիւնները ընդարձակ հորձանութիւններ և հրապարակի վրայ աւելի ապահովագրութիւններ ունի և աւելի ապահովագին կը գանձէ: ԱԼԷՔՍԻՍ ԼԱՎԻՉՈՆ գլխաւոր գործ. յ Աղէքսանդրիա.

Զանազան գոյներով քարեր Թրանսայի գաւառները կ'որոշեն Բաղաքները ազնիւ քարերով են ներկայացուած, Մարսիիան՝ émerande ուլ (զմրուխտ), Փարիզը՝ siberite ուլ (սիպարիլի) և Նիւր՝ diacinte ուլ, Պոնտոն՝ aqua marina ուլ, Շէքսպուրը՝ Alexandrite ուլ, Լիւր՝ fénatite ուլ, Գետերը՝ platine ուլ, քաղաքներու անունները՝ ոսկիով, ուղիւնտաները՝ Lapis Lazuli ուլ, իսկ չիլանաները՝ որ 1.60 մեդր է — Lapis Nicola II (Նիկոլայան քարով) :

Աշխատութեան գործածուած անցին քարերն ի նկատի առնելով կարելի է ըսել թէ՛ այդ քարերը ճշմարտապէս կայսերազ կան նուէր մ'էն :

Ա.Զ.Ա.Յ.Ի.Ն. — Ամէն ս.բ գիտէ. և մենք ալ այդ մասին բաւական տեղեկութիւններ ունենք արդէն թէ ցուցահանդիսի բայման և փակման վեց ամիսներուն մէջ, Փարիզի մէջ բաւական թիւով գիտական ժողովներ կամ համագործակցութեան (Congrès) տեղի պիտի գտնենան :

Ա.Ե. համագործակցութեան մէջ քանի՞ն մասնակցելու համար հրահրուած են նաև մի քանի հայեր արդ ոմանց անունները արդէն հրամարակուծցան ազգային թերթերը մէջ, ոմանց անունն ալ չհրամարաչ կը եցաւ :

Ա.Ե. չհրամարակուծներէն մին է Բանասէր Պ. Խաչատրի Պ. Պարսպեան Բաղաքներէն անունը, որն հրաւէր քաղաք է մասնակցելու համեմատական պատմութեան միջազգային Գոնկրէսին, որուն առաջին գումարումը տեղի ունեցաւ անցեալ 1899 թուականին Լաճէ քաղաքին մէջ և երկրորդը՝ Փարիզ տեղի պիտի ունենայ ցուցահանդիսի ժամանակ և Գոլէժ չիլիան անուն բարձրագոյն վարժարանի քէնքին մէջ :

A. S. Ն. Մ. Ս. Գ. Ա. Ի. Թ. Բ. Ե. Կ.

ԳՈՐԾ ՓՆՏՈՂՆԵՐՈՒՆ

Պարսպ մի պորտաբ. եթէ պզտիկ գրամագրուի մը ունիք, ամանական առ նըւազն տասը ոսկի շահ կայ, բաւական է որ գործերնիդ լաւ վարել գիտնաք :

Բաղաքիս մէջ ամենէն շատ բանակ գործն է, որ կ'առաջարկուի ձեզ :

Մախու սրճարան մը կայ, չարմարաչ լաւ տեղ մը :

Ստակ վաստկել չէ՞ք ուզեր պատուաւոր միջոցներով. շաղակրատներուն սուրճ մը հրամայելու ազնուութիւնն ունեցէ՛ք, որ միւսնոյն ժամանակ խոնարհութիւն ալ է :

Այս սրճարանն գնելու համար պէտք է գիմել նախ՝ «Արշալոյսի» տնօրինութեան :

ՀԵԼՎԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

Table with 6 columns of numbers: 5296, 3251, 2014, 9675, 130, 9289; 7679, 2152, 608, 5345, 7614, 3195; 3106, 6706, 2577, 5278, 8739, 4614; 6868, 731, 214, 6055, 8134, 8067; 6953, 3533, 1040

Ա. ՊԱՐՏԱՔ

ԳԱՀԻՐԷՒՆ ԵՆԲԿՈՍՍՅՈՒՑԻՑ ԶԱՄՊՈՒՐԿԻ ԹՐՈՆՍԿԵԿԻ ԵՒ ՀՈՒՆԳԱՐԱՎԱՆ ԿԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

Պատիւ ունի ծանուցանել թէ՛ կրկար պարիսկց վերոյիշեալ վիճակահանութեանց տոմսերու շաղակրատը քաղաքիս մէջ յայտարարեալ շարունակելի է և կատարեալ փորձառութիւն անմատչելի վերջ, ալս անգամ վերոյիշեալ տոմսերէն մեծ քանակութեամբ ազգային քաղաք է և չեմ այսու մինչեւ ցարդ ծախուածներէն ազգի զեղջեթ գներով պիտի վաճառէ :

Իրեն զինող գործընկեր կատարելապէս գոհացնելու և մինչեւ ցարդ այս առեւտրին շուրջ տեղի ունեցած դժգոհութիւնները բաւանալու համար մեծ հոգածութիւն պիտի ունենայ և անորոք որ Ա. Գլխի տոմսերը ունին իրենց քով, մինչեւ վերջի Գլխի յարբերովը հասնեն իրենց պիտի զրկուի, պատշաճ ժամանակին :

Իր կեդրոնատեղին է Մուսքի մէջ Պ. ԳՕՆՕ-ՄՕՅԻ Պատ. քան :

Սոյն տոմսերէն պիտի ծախուին նաև Բ. Մուսքի Տիար Գ. Պալլադիսի խնամքին :

Իւրաքանչիւր վիճակահանութեանց տոմսերու գները

- Համարակ 7 Գլխ. իւրաքանչիւրը 13 1)Ձէն. — ամբողջ 94 1)2;
Պրոնովիկ 6 Գլխ. իւրաքանչիւրը 16 1)Ձէն. — ամբողջ 96;
Հունգարական 6 Գլխ. իւրաքանչիւրը 17 1)Ձէն. — ամբողջ 102;
ՄԱՆՕԹ. — Հունգարական տոմսերու Ա. Գլխի թիւերը ամբողջ հասած են և հրապարակ ելած 5—8

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄՐ

Մինչեւ ցարդ Նովորոթիւն չէ եղած կամ քիչ պատշաճ է, որ հայ թերթերու վարչութիւններն մտածած ըլլան հաւաքածոյներու վրայ :

Սակայ կը պատահի որ այս ինչ կամ այն ինչ թիւ կուզուի բաժանորդի մը կամ հաւաքածոյ մը ունենալ ցանկացողին կողմէ և գրեթէ գտնել անկարելի կ'ըլլայ :

Մենք՝ «Արշալոյսի» հրատարակման առաջին օրէն մեր պատուովն քանակը Ի նկատի ունենալով, քանի մը թիւեր մասնաւորապէս հաւաքածոյի համար ա ելի տպագրել ուսած եւ առաջին վեցամսեայն կազմել տուած ենք :

Ուստի, ամեն անոնք որ կը փափախն «Արշալոյսի» առաջին վեցամսեայն կ'զմու անունալ, կրնան զիմել թերթիս ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԵԱՆ :

Ամբակազմի համար 10 ֆրանքի գումար մը զրկել վ մեզ :

Ֆարձեալ արտասահմանի ո՛ր և է թերթի բաժանորդ գրուիլ փափաքողներէն անոնք որ զիւրութիւնը չունին անոնց խորագրութեանց հետ յարաբերութեան մտնելու, կրկան մեզի զիմել :

ՏՕՐԹ ԺՕՐԺ Փ. ԷՎԼԻԵԱՆ

Ամերիկեան Ասամարայձ

Ապրիլ Եարկ Բուպի Թիւ 55

Կը պատրաստէ ամեն բերաններու և հասակի յարմար ընտիր ապրանքներով կեղծ ավուաներ :

Կը դադարեցնէ վայրկեանապէս ակռայի ցաւերը, ամերիկեան նորագոյն մեթոտով իւր պատրաստած գեղերովն :

Կը բուժէ լինտերու և բերնի ամեն տեսակ հիւանդութիւններն :

Իր լեցուցած ակռաներուն տոկունութիւնն առ նուազն երկու տարուան համար կ'երաշխաւորէ :

Վկայեալ աղքատներու ձրի դարմանում, կը մէն օր կէսօրէ ետք ժամը 3—5 :

ՏՕՐԹ Ա. Յ. ԲԵՐԵՍԵՆՆԱՆ

Ի Եարկ Գորդի, քիւ 20

Կա ՁԻԻ կողմէրգակցութիւնները անկէց վերջը, միայն ուրբաթ օրերը կէս օրէ առաջ ժամը (ը. Կ.) Ձէն 41 սրտած ըլլալով՝ կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել զայդ, ի գիտող թիւն իրեն գիմել ուզող աղքատ հիւանդներու չ :

ՏԻՐԱՆ ԿԻՐՄԻՒՅԵԱՆ

Եարկ Մոհամէ Ալի Վիզարիա դեմոստրիմ Բով :

Իրեն զիմող յաճախորդաց, տոկուն ապրանքներով և նորաձևութեան համաձայն, ձեւաւոր հաղաւտներ պատրաստել կը խոստանայ խիստ չափաւոր գներով :

Փորձի համար անգամ մի միայն հոն զիմողը, սրտի զոհունակութեամբ պիտի մեկնի և ճաշակաւոր ու ձեւաւոր զգեստ ունենալու համար՝ դարձեալ Հիւմիւզեանը պիտի փնտռէ :

ԿՈՊԷՌ ՊԵՆԼԵԱՆ

ՆՈՐ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ ԵՒ ՆԱՐՉԱՏՈՒՆ

Տաներիւ տնօրինիչ շարունակ կարեւոր լուսանկարատոմսերու մէջ աշխատելով արհեստին ամեն ճիւղերը լաւ ուղիւ կը զորհառութիւն ստացած է :

Պոլսոյ մէջ Ապրիլիւս եղբարց տան ինչպէս և ուրիշ մի քանի ծախք տուններու, քաղաքիս մէջ վերջին անգամ Լէքէնան գործնական մէջ ամենակարեւոր պաշտօնը վարած զայժմ առանձին գործատի մը կը հիմնէ Եպիֆիլիա Եարկա Փամիկ Օթիլ Շէֆիլ՝ ՏՄԻ ճիւղ զիմող թիւ 3 արարթումին երրորդ յարկը, ուր կը պատրաստէ լուսանկարներ, ինչպէս և գուրաք կուսիներ ի հարկին Ակրանիսթուման բնական մեծութեամբ :

Կենդ նագիրներ ամերիկեան միջոցով, որոնք երբէք չեն աւուրի :

Գունաւոր լուսանկարներ ամեն մեծութեամբ բնական գոյներով միւսեալիւ :

Իւզաներկ և ջրաներկ պատկերներ, եւնա :

Լուսանկարի և պատկերահանութեան վերաբերեալ յանձնարարութիւններ կ'ընդունի ուր քու, օկվիթթուման և չնա :

Իրեն զիմող յաճախորդներն հանել տուած լուսանկարներուն նախ միւսնոյնէն գումար մը նոճէր պիտի ստանան, որ նորթութիւն մ'է :

Գիմեցէ՛ք և կատարեալապէս ձիւ պիտի մնաք :

ԳԻՐԻ ՈՒՉՈՂՆԵՐՈՒՆ

Գահիրէի և շրջակայից գրասէր Հայ հասարակութեան գիւրութիւն մը տալու մտք՝ կը ծանուցուի թէ Հայերէն ամեն գիրք, (Իստական, Գիրոցական, Գիսական, Գրական, Արուեստական, Բանասիրական, Վիպական եւ այլն) որ հրատարակուած են և կը հրատարակուին Պոլիս, Իզմիր, Երուսաղէմ, Թիֆլիզ, Վենետիկ ու Վիեննա, կարելի է գիւրամատչելի պայմաններով ձեռք բերել՝ գիմելով Տիար Կ. Նաւարար գետնի, Գալատեան վարժարան հայոց Ե. Գահիրէ :